

середньому за рахунок Терпалу – на 2,41,0 % та Біному – на 2,41,2 %, що обумовлено їх фізіологічною дією на рослини, а саме підвищення кущистості, площі листкового апарату, стійкості проти вилягання, розвитку кореневої системи і фунгіцидній дії.

Отже, в умовах Лісостепу правобережного такі елементи технології вирощування ячменю ярого, як дози азотних добрив та регулятори росту рослин підвищують схожість та виживаність рослин протягом вегетаційного періоду та рівень урожаю зерна культури.

УДК 664.64.016.8: 664.76: 631.526.3: 633.11 «324»

Румак Ю.В., магістр

Завадська О.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: zavadska3@gmail.com

ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ РІЗНИХ СОРТІВ, ВИРОЩЕНОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Україна є одним з найбільших виробників пшениці в світі та входить до першого десятка країн-виробників. Пшениця озима займає провідне місце в зерновому балансі нашої країни. Зерно цієї культури займає близько 40 % валового збору всіх зернових культур, а частка продовольчого зерна коливається в межах 55-60 %. Лише невелика частина вирощеного врожаю надходить від виробника безпосередньо до споживача. Значну частину його зберігають певний час або переробляють. Як відомо, якість зерна пшениці озимої, придатність його до зберігання чи переробки залежить від багатьох факторів, серед яких важливе місце мають сортові особливості. Тому, одним із завдань досліджень було дослідити початкову якість зерна пшениці озимої різних сортів, вирощеної в умовах Лісостепу України, з метою підбору найпридатніших з них до зберігання та переробки.

Дослідження проводили у 2016-2017 рр. на базі ТОВ «Лотівка Еліт» Шепетівського району Хмельницької області та навчально-наукової лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика. Для дослідів було відібране зерно пшениці озимої чотирьох сортів, а саме: 'Актер', 'Кубус', 'Миронівська', 'Перлина Лісостепу'. Як контроль відібрали добре вивчений вітчизняний сорт пшениці озимої 'Миронівська', поширений у зоні Лісостепу України, внесений до Державного реєстру

сортів рослин, придатних до поширення в Україні. Всі необхідні аналізи оцінки якості зерна пшениці озимої проводили в лабораторії кафедри за загальноприйнятими методиками.

Вологість досліджуваних зразків пшениці коливалася у межах 12,913,9 %. Натура – один з найважливіших технологічних показників, який впливає на вихід сортового борошна. Для зерна сильних пшениць цей показник нормується на рівні не менше 730 г/л. У процесі проведення досліджень було виявлено, що найвищий показник натури мали зразки пшениці сорту 'Миронівська' – 792 г/л, що відповідало вимогам 1 класу діючого стандарту (ДСТУ-П-3768:2010 Пшениця озима. Технічні умови). Натура зерна всіх інших сортів була суттєво нижчою порівняно з контролем. Найвищий вміст клейковини був також у зерні орту Миронівська – 26,7 %. Зерно всіх досліджуваних сортів пшениці озимої мало клейковину доброї якості. Показники приладу ВДК коливалися в межах 75–84 умовних одиниць і становили: у 'Миронівська сторічна' – 84 од., 'Кубус' – 75 'Актер' – 76, 'Перлина Лісостепу' – 79.

За основними класоутворюючими показниками зерно пшениці озимої сорту 'Миронівська сторічна', вирощене в ТОВ «Лотівка Еліт», відповідає вимогам 1 класу, сортів 'Кубус' та 'Актер' – 2 класу, а сорту 'Перлина Лісостепу' – 3 класу.